

UNIREA POPORULUI

ABONAMENTUL

Un an	200 Lei
Pe jumătate	100 Lei
Pe un sfert	50 Lei
străinătate	500 Lei

Inscrisă în registrul publicațiilor periodice al Tribunalului
Târnava-Mică sub Nr. 3—1933.

Intemeietori: † Al. Lupeanu-Melin și Iuliu Maior
Proprietar și director: NULIU MAIOR
Redactor: SEVER BARBU

ANUNȚURI ȘI RECLAME

conform regulamentului de aplicare
a tarifului comercial, categoria V.7

Limba noastră ciobănească

Călătorind în tren, într-una din zile trecute, mi-a fost dat să aud între călătorii din vagon fel de fel de vești, fel de fel de vorbe. Unul scornea una, altul altă veste, al treilea scornea altceva nou și te trezeai urmă că nu știai, ce să alegi din vorbele lor. Printre alții, erau doi buni de tot și soție — cari se auzeau să știe multe și cari vorbeau multe vorbe „domnești”, de trebula să ai puțin să te gândești, să vezi ce vorbă să spună. Vorbeau „domnește” așa fel, încât ceilalți țărani din vagon se cruciau de vorbele lor.

Din când în când, pentruca să fie „mai domni”, aruncau câte o vorbă franțuzită ca „parol, mersi, pardon, o rivoar, parol donor” și altele și altele de felul acesta, pe cari le auzi numai prin mahalalele vagonelor din Vechiul Regat.

Am privit lung pe cel doi și am zăbovit, cât de rău stă omului să vorbească așa cum nu-l stă bine copilul peste pupază. Cât de mult se deosebeau vorbele celorlalți țărani din vagon de ale celor doi țărani, care tot țărani erau și cei doi, numai că vorbeau pe ei niște halne „domnești” ceva „justă”. Erau țărani plecați la sate la oraș ca servitori, dar și schimbaseră hainele și acum purtau haine lungă pacostea de „nădrogi” și „justă”, și domnia de vorbe. Și-au schimbat limba ce au învățat-o acasă la mama lor, dupăcum și-au schimbat și portul.

Stând și ascultând vorbele lor în vagonul ce-l făceau roșile vagonului, gândul mi-a fugit departe la o vreme și mi-a venit în minte o poveste cunoscută nu de mult într-o carte, care se li-se potrivea așa de bine celor doi și altora zece și sute ca ei. Am văzut pe geamul din fața mea cum începuse să deapăn în minte povestea pe care o înșir aici întru cîntirul acestei gazete.

Spune povestea că un măgar, al cărui tată muncea din greu pe ogor, se dăduse la oraș și intră servitor la un boier. Bolerului îi plăcu măgarușul și-l luă de la școl înalte, să învețe

Măgarul a învățat ce-i drept și ajuns-a un măgar deștept

Cu diplome de toate studiile — și într-o zi-l ajunsese dorul de satul său de părinți de căsuța mică acoperită cu paie, de măgarușii cu cari a copilărit, de lanca unde zburda în voie și a plecat spre satul său unde a și ajuns. Și a îmbrățișat pe tatăl său și a început să vorbească așa —

„Bună ziua, Papa! Sublimă clipă, că pot în [brațe să te strâng
Parol, îmi vine să și plâng
M-a torpilat atâta dorul s'admir un pelsaj [natal
Difuz zefirul să-mi aducă o melopee de [caval
Ebluisante răsărituri să-mi umple ochii de [lumină
Senzații roze să mă abete, culcat sub [branze de glicină:
Să mai mă soarbă când a ploaie psalmo- [diază'n zbor prigorii
Văltorile efervescente în care 'noată roata [morii;
Copil ce altădată pur
S'ascult cum ciocârlița sue în încantații în [ezur
Hieratic să mă 'nalt și eu
Eterizat spre Dumnezeu
Asemeni unui fum de smirna, care fluid a [putut scăpa
Dintr-o cădelniță de aur, Papa iubitul meu [Papa! —

Măgarul cel bătrân a rămas înmărmurit auzind așa vorbe late și a întrebat nedumerit:

— „Dar în ce limbă, dragul tatei, vorbești [aceste vorbe late
Căci eu din toate câte spus-ai abia 'nțelea- (am jumătate —
— „În limba cultă prămenită, Papa, cum mă [învățară ani;
Așa cum tu vorbești acuma abia de mai [vorbesc ciobanii” —

Măgarul bătrân înclădat, scărpinându-se după ureche, nu prea a înțeles, dece limba „ciobănească” trebuie mereu prămenită și a zis:

— „De om prămeni-o dragul tatei, mereu [ca floarea la ureche,
Peri-va limba noastră dulce, frumoasă fără [de pereche!” —

Iar pentruca cele spuse de bătrân „să-l usture” pe măgaruș, de pe un brusture o porumbiță a zis:

— „Nu măgarușii toți din carte deprind o [limbă așa peștiră,
Ci numai proștii și 'ngâmfații — puțându- [și penele păune —
Nesocotesc și uită toată comoara limbii [lor străbune;
Și nu-și dau seama că băbuții — acei infu- [murați și proști, —
Că'n zisa „limbă ciobănească” poți spune tot — când o cunoști.” —

Cine are urechi de auzit să audă.

I. ROȘCOVEL, Obreja

Dumineca misiunilor

De cinsprezece ani Biserica Catolică, în a treia Duminecă a lunii Octomvrie, atrage atenția tuturor fiilor ei asupra aceluia care zac „în întunec și în umbra morții”, asupra aceluia care încă nu-l cunosc pe Dumnezeu cel adevărat și pe cel pe care l-a trimis, pe Isus Christos: asupra păgânilor.

Și cât de duioasă și de mișcătoare e această zi pentru noi, care cunoaștem pe Dumnezeu și bunătatea lui, pentru noi care am început să-l iubim pe genunchii scumpi ai măicuțelor noastre dragi! Mai ales că știm că sunt atâtea suflete, pentru care sângele lui Isus a curs pe Calvar și care totuși n'au încredințat niciodată înaintea lui, ca să-l adoare și să-i mulțumească pentru nemărginitele binecuvân-

tări pe care le-a vărsat peste ei din belșugul inimii sale sfinte.

Simțim par'că înfruntarea lor meritată, strigătul de frați des-nădăjduți care fără vina lor orbăcesc în întunecul păgânătății.

E grăitoare următoarea întâmplare petrecută în China: În timp ce un preot predica despre Isus, un tânăr chinez, în ochii căruia se citea atâtea dragoste pentru acest Dumnezeu întromenit, îl întrerupse brusc cu întrebarea: — Părinte, mai trăiește Isus? Preotul zăbind li răspuns — Nu dragă, Isus a murit de o mie nouă sute de ani! — Și nu vi-e rușine, izbucni tânărul, numai acuma, după o mie nouă sute de ani, veniți să ne vorbiți despre Isus!

Înfruntarea tânărului chinez rănește sufletele noastre, care par'

că prea mult s'au închis în cercul strâmt al egoismului dăunător.

În această zi închinată lor; aceluia ce încă niciodată nu și-au împreunat mâinile ca să-l cheme pe Dumnezeu Tată; aceluia ce nu știe ce-i dragostea, bunătatea, mila și iertarea, — să ne reculegem, să-i cuprindem, în dragostea noastră de creștini și de frați.

Doză lucruri ne cere Biserica în Dumineca Misiunilor: rugăciune și ajutor.

Rugăciune, căci „toată darea cea bună și tot darul desăvârșit, de sus este, pogorînd dela tine Părintele luminilor”. Rugăciunea inimilor noastre recunoscătoare, pentru că ne-a învrednicit să-l cunoaștem și să-l iubim; rugăciunea inimilor noastre milostive, pentruca bunul Dumnezeu să trimită peste ei belșugul cereștilor sale haruri, să-i facă părtași răscumpărării, să alunge din inimile lor întunecul necredinței „să-i unească cu sfânta sa Catolică și Apostolică Biserică”...

Iar pe cei care lasă părinți și frați, țară, rudeni și tot, și pleacă în numele lui Isus, să le ducă lumina și căldura sacră a Evangheliei, pe nelăfricații și eroicii misionari marele Misionar: Isus, să-i ocrotească și să fie cu ei în fiecare clipă.

Ajutor ne cere apoi Biserica în Dumineca Misiunilor!

La poarta fiecărei inimi Isus bate azi, cerșind pentru acești frați fără credință mila noastră sinceră și curată: câțiva lei, după putința și bunavoința fiecăruia. În fiecare sat din lumea întreagă se vor aduna bani pentru misiuni și pentru misionari, și banii aceștia vor fi trimiși la Roma și de acolo împărțiți pentru ajutorarea fraților noștri așa de urgisiți.

Banii noștri vor mângâia atâtea bătrâni sărmani, a căror viață a fost plină numai de amărăciuni, vor șterge lacrimile de pe fețele gingașe ale atâtor copii care n'au cunoscut dragostea de mamă; vor stărâma lanțurile atâtor sclavi; vor da o bucată de pâine

atător bieți nenorociți; vor ajuta pe misionari să pătrundă în sufletele acelea zbuciumate și stinghere: *il vor duce pe Isus acolo unde astăzi sunt numai lacrimi, întuneric și moarte!*

Și Isus va înscrie în inima sa, cu litere de aur, numele și mila noastră creștinească, iar în ziua judecării ne va spune și nouă: „Veniți, binecuvântații Părintelui meu, de moșteniți viața de veci,

că am fost flămând și m'ați săturat, gol și m'ați îmbrăcat". Și la întrebare noastră mirată „Doamne, când a fost aceasta!" ne va răspunde: „Când ați făcut unora dintre aceștia mai mici, acestea mie mi le-ați făcut..."

În felul acesta vom putea spune că am făcut și noi ceva pentru acest Isus, pe care de atâtea ori l'am răstignit cu păcatele noastre.

Simion I. Crișanu

GRAUNTE SUFLETEȘTI

Deșertăciunea deșertăciunilor

Un pictor tânăr foarte talentat ajunsese la culmea fericirii pământestii. Toată lumea îl lauda și-l roga să-i picteze câte un tablou, așa că a ajuns la bogății foarte mari. Dar tocmai aceasta i-a răpus capul. Căci s'a apucat de petreceri, de mâncări și beuturi bune, ceea ce i-a răpus în curând viața. Era abia de 24 ani, când ajunsese pe patul morții. Văzându-l pe doctorul cam îngândurat, îl întreabă. „Medicul li răspunde cam în doi peri și-l încurajă. Atunci bolnavul devenind furiș, strigă cât putu, să-i spună fără faclunor adevărul. Medicul, îngrozit de mânia tânărului, li răspunde: „Mai mult de 24 ore cu siguranță că n'o mai poți duce". Atunci bolnavul ceru o bucată de hârtie și un creion. Scrie pe hârtie mai întâiu anul luna și ziua morții, apoi anul, luna și ziua nașterii, și făcu scăderea. Rezultatul a fost că a trăit: 24 ani, 3 luni și 7 zile. Iar pe urmă adăuse: „= 0" adică: egal la zero, la nimic, și aruncă hârtia cât colo.

A avut toată dreptatea. O viață fără de Dumnezeu e ca și netrăită și egală cu zero. Noi oare cum am trăit până acum? Pentru Dumnezeu ori numai pentru noi? Căci dacă am trăit numai pentru noi, viața noastră este egală la zero, la nimic, adică e ca și când nici nu am fi trăit-o. Mai rău: că dacă n'am fi trăit-o, nu eram; așa însă, suntem și ne prăbușim spre iad.

Un profesor din Praga ne povestește că în vara anului 1931 se coborî, cu trei prieteni ai săi, în catacombele mănăstirii carmelitane din Praga. Cei patru prieteni nu duseră decât două lămpi de petrol cu sine, cari răspândeau o lumină foarte slabă. Cu toate acestea puteau deosebi destul de bine inscripțiile de pe mormintele nobililor îngropați acolo. Na peste mult ajunseră la câteva sicrie deschise, în cari se vedeau cadavrele uscate ale fostelor dame de curte, ale olițerilor, principilor și conților, toate cu orbitele goale, iar din mătăsuriile cu cari fuseseră înmormântate nu se vedeau decât resturi ici-colo. Tăcuți trecură dela cadavru la cadavru, iară gându-

rile lor deveniră din clipită în clipită tot mai triste. Unul dintre cei patru prieteni întrerupse în slăbșit liniștea zicând: „Aici ar trebui aduși toți bogății fără Dumnezeu ai pământului și pe toți ceice păcătuiesc atât de des împotriva poruncii a șasa dumnezeiești, ca să vadă că omul e un mare nimica". „Nimica" răsunară catacombele din toate patru părțile, iară cei patru prieteni ieșiră îngroziți.

Da, un mare nimica e viața noastră, iar noi ne legăm totuși atât de tare de ea. Drept are deci biserica noastră când cântă la înmormântarea mirenilor:

„Adusu-mi-am aminte de prorocul ce strigă: eu sunt pământ și cenușă; și m'am uitat și în morminte și am văzut oase goale și am zis: oare, care este împăratul sau ostașul, sau bogatul sau săracul, sau dreptul sau păcătosul?"

Înțeleptul grec Diogone se făcu odată, înainte lui Alexandru cel Mare, ca și când ar căuta ceva printre căpăținile morților. „Ce cauți cu atâta zor?" îl întreabă Alexandru Machedon. „Caut — răspuse — capul regelui Filip, al tatălui tău, și nu-l pot deosebi. Dacă-l poți afla Majestatea Ta, arată-mi-l". Grozav răspuns, nu-i așa?

Cu tot dreptul putem deci cânta la înmormântare: „Cu adevărat deșertăciune sunt toate și viața aceasta este umbră și vis. Că în deșert se tulbură tot pământeanul, precum a zis Scriptura: când dobândim lumea, atunci în groapă ne așezăm, unde laolaltă sunt împărații și săracii".

Părintele Iuliu

Oețiți și răspândiți

„UNIREA POPORULUI"

Manăstirea Prislopului

Pe frumoasa vale a Hațegului, se ascunde între dealurile de lângă satul Silvaș, cea mai veche mănăstire din Transilvania. Acolo a întemeiat o mănăstire călugărilor Nicodim pe la 1400. E cunoscută sub numirea de Mănăstirea Prislopului. Tot călugărul Nicodim a înființat și cea mai veche mănăstire din Muntenia și cea mai veche mănăstire din Moldova. Dacă ar avea glas mănăstirea Prislopului, ar putea să ne povestească multe lucruri. Prin câte n'a trecut în 542 de ani? A fost săracă, dar a înzestrat cu moșii domnița Zamfira, fiica Voevodului Munteniei cu numele Moise Vodă (1529—1530) Domnița Zamfira pribegind prin Transilvania, și-a petrecut ultimii ani ai mănăstirii la Prislop. Acolo și fost îngropată și se vede azi piatra de pe mormântul ei, cu o inscripție latinească. Domnița Zamfira a înzestrat Mănăstirea Prislopului cu moșii mari. În cele trecute vremuri găsim la Prislop și Episcopi.

În secolul al XVII-lea Mănăstirea Prislopului a fost aprinsă. Zidurile au rămas întregi, iar în biserică a rămas neatinsă icoana Maicii Domnului, pe care o cinstesc în mod deosebit pelerini cari vin an de an la acest loc dumnezeesc. Vlădicii Blajului, la marea lor dragoste pentru mănăstiri, au refăcut și Mănăstirea Prislopului. În ea trăesc după chipul ingeresc cei pe cari Dumnezeu i-a înzestrat cu darul călugăriei. În fiecare an se fac pelerinaje, la cari vin mii de credincioși. Mănăstirea e a călugărilor baziliani, adică a celor cari urmează regula călugărească a celui dintre sfinți Părintelui nostru Vasile cel Mare (ca și

FOIȚA

„UNIRII POPORULUI"

Doine

Rău-i Doamne prin străini,
Ca desculț prin mărăcini,
Mărăcinele te împunge,
Străinu te face a plânge.
Duce-m'aș cât luna'n stele
Numai să-mi treacă de jele.
Duce-m'aș cât luna'n nor,
Numai să-mi treacă de dor.

Ot urit, urit, urit
Boală făr' de crezământ,
De te-ai duce'n codri, duce,
Ursu'n labe-i să te-apuice.
Uritul din ce se face?
Din omul care nu-ți place.
Uritul din ce-i făcut?
Din omul care-i tăcut.
Pe cine-a scornit uritul
Nu-l înghită nici pământul,
Că mie de mult urit
Sufletul mi-s'amărit.

Bate vântul prin păduri
Rupe meri și rupe peri,
Printre ei rupe și fagi
Și desparte oameni dragi.
Cin'ne-o despărțit pe noi,
Să n'aibă parte de noi,
Nici de poiată cu vaci,
Pe cum suntem noi de dragi.
De ne-o despărți bărbat,
Moară necumipecat.
De ne-o despărți muiere,
Frânghia'n grumazi să-i stee.
De ne-o despărți v'o fată,
Cununia nu și-o vadă.

Culese de Prof. NIC. PINTEA

Cămin pustiit

(Urmare)

— Cum o mai duci, lele Ana?
— o întreba adeseori preotul din sat.

— Greu, Părinte. Nu mai pot răzbi. Mă tem că va trebui să iau băiatul dela școală.

— Asta să nu o faci! — o mustra preotul cu blândețe. —

Băiatul învață bine și ar fi păcat să întrerupă școala.

— Știu, Părinte. Asta era și dorința lui Vasile, fie iertat, să-și vadă băiatul învățator. Dar n'am încotro. E abia în clasa a doua de gimnaziu, cum li spune, și până să termine cu învățătura...

— Nu-ți pierde nădejdea, lele Ana. Dumnezeu e bun și îți va ajuta. Am vorbit cu directorul gimnaziului și mi-a promis că la anul îi va face rost băiatului de o „bursă". D-ta va trebui să te îngrijești numai de îmbrăcăminte și cărți. Cu toate greutățile, atât vei putea face și d-ta.

Anii au trecut. După terminarea celor patru clase de gimnaziu, băiatul trecu la școala normală. În curând însă, văduva a trebuit să îndure o nouă lovitură. Când implini șaisprezece ani, Lenuța se îmbolnăvi, din bun senin, de „meningită" și, după câteva zile de chinuri, muri. Sdrobotită de durere, văduva se topea zi de zi. Săptămâni și luni se mistuiau în negura vremii, dar

lacrimile din ochii „mamei" nu voiau să sece.

— De ce ești mereu mânăit, măicuță dragă! — o întreba băiatul înduioșat, când venea la vacanțe.

Ea îl privea cu ochii scâldați în lacrimi, iar buzele i-se mișcau în tremur: — Copilul meu drag! Numai tu mi-ai rămas. Și cine știe... Astăzi-măine, te voi pierde și pe tine.

— Nu, măicuță. Pe mine n'oi să mă pierzi. Nu mai e mare până îmi iau diploma; și atunci... n'am să mă mai despart de d-ta niciodată.

Vremea a trecut. Și, într-o zi senină de vară, băiatul văduvei sosi acasă. Avea acum diploma de învățator. În casa plină de miros de tămâie și busuioc, se sălășli o frântură din bucuria unor zile de mult apuse. Această bucurie însă n'a dăinuit multă vreme. Războiul contra Rusiei bolșevice se deslănțuise. Tânărul învățator fu concentrat și trimis pe front. Visul lui din frageda

Vlădicii ardeleni

Episcopul Atanasie Rednic

VII.

Lui Petru Paul Aron i-a urmat tatăl acestuia: Atanasie Rednic de fel din Giulești Maramureșului. Studiile și le-a făcut la Viena. El a obținut dela împărat porțiuni canonice pentru mulți preoți și un ajutor de 10.000 galbeni. S'a îngrijit și el foarte mult de școlile Blajului. A fost un episcop cu viață sântă. A făcut și el multe și o numeroase vizitații canonice. Lui Rednic i-a urmat în scaunul vlădicesc.

Episcopul Grigore Maior

Episcopul era de fel din Sărvad, din jurul Dejului, unde tatăl său fusese preot unit. A studiat la Cluj, și la Roma, unde a luat doctoratul în filosofie și teologie. Reintors în țară, a ajuns unul dintre cei dintâi profesori ai școlilor blăjene. El a fost și cel dintâiu bibliotecar episcopesc. A fost numit episcop în ziua de 23 Aprilie 1773, fiind de față și împărăteasa Maria Terezia cu întreagă curtea ei. Înaintată de ritul nostru, împărăteasa a înființat la Viena un seminar numit „Sfânta Barbara”, în

care Românii aveau 15 locuri. Intre nenumărații care au locuit în acest institut în timpul studiilor lor la Universitatea din Viena, se înșiră episcopii Samuil Vulcan, Vasile Erdely, Ioan Vancea, Mihail Pavel, prepozitul Ion Micu Moldovan și alții.

Maior a depus foarte mult zel pentru lățirea și întărirea Unirii cu Roma. În vremea sa, și mai ales la îndemnul său s'au, întors la Uoie peste 300 de sate românești care au părăsit Unirea pe vremea tulburărilor cauzate de niște călugări bătăuși puși în slujba dușmanilor neamului nostru, ca sârbul Visarion Sarai, ca măciucașul Șotronic și alții din acelaș alust.

Maior a trimis la studii înalte, la Roma, pe Gheorghe Șincai și Petru Maior, și alții.

Ținuta lui Maior a impus respect tuturor. De atunci au rămas faimoasele cuvinte: „Ăsta e Vlădică, nu nimică!” Zelul său n'a plăcut dușmanilor neamului, care mult au uneltit împotriva sa, obligându-l să se retragă într-o mănăstire din Alba Iulia în 1782, unde a și murit cu 3 ani mai târziu.

Din sârmana sa avere ce a putut agonisi, Maior a lăsat o fundațiune de 120 galbeni, din care să se premieze an de an, elevii cei mai distinși dela Liceul din Blaj.

Pr. Ioan Vultur
profesor

Icoane de pe front

Chiar Timoșcenco personal a inspectat pozițiile!

În stepa calmucă. Prizonierii bolșevici luați în după amiaza aceasta stăteau pe gânduri, în bluzele lor pământii, răniți, parte cu bandajele sângerânde. Departe în fund, cazematele ardeau încă, ultimele cuiburi de rezistență erau răsturnate, artileria germană ciocănea liniile sovietice din spate, infanteria trăgea de zor. Vuetul bătăliei răsună încă în jurul prizonierilor. Dar nu-i mai mișca nimic, și priveau pierduți înapoi, cu ochii lipsiți de lumina vreunui gând.

Fusese o zi fierbinte și o luptă crâncenă. Acum soarele cobora. Din cazematele sfărâmate flăcările țâșneau tot mai sus, un fum negru înăbușea ținutul.

Stepa are aci mil de posibilități de apărare. Coline nesfârșite, văi care taie adânc coamele, printre ele mlăștini și lacuri. În iarba de stepă înaltă, uscată, se ascundeau vederii pușcașii cari puteau stăpâni fără greutate înălțimile. Și acum alte cazemate: cazemate de lemn, îngropate în pământ și întărite cu plăci de oțel! Bolșevicii ascunseseră în ele și țineau linia aceasta de zece zile. Atacul a început în ceasurile de după amiază. Antiaeriana grea, așezată pe înălțimile din jur, a luat cazematele sub foc; proiectilele ei luminoase se întindeau deasupra regiunii ca niște nemăsurate degete de foc. Apoi au pornit tunurile de asalt, infanteria a înaintat cu ele pe un front larg, făcând siguranța din toate părțile și curățând cu grijă întreg terenul pe care se înainta. Mitralierele țâcăneau, gloanțele de pușcă sfredeleau văzduhul.

Tunurile de asalt au înaintat până la câteva sute de metri de pozițiile inamice. Apoi au început să lucreze. Un foc orbitor, pocnete și

detunături asurzitoare, și efectul se putea vedea cu ochii liberi. Cazematele srdeau, sfărâmate și risipite în bucăți, Totuși din gropi și găuri se trăgea sălbatec ca și până acum. Prin urmare obișnuita situație: bolșevicii n'aveau nici gând să renunțe la lupta fără înțeles.

Infanteria iară atacă, bolșevicii se apărau până la ultimul, și totuși lupta a ținut foarte puțin. Cadavrele bolșevicilor umpleau acum cu sutele gropile. Un locotenent prizonier ne-a spus că Timoșcenco însuși inspectase acum câțiva timp linia de cazemate: poziția trebuia ținută cu orice preț. Erău trupe proaspete acelea aduse pentru apărarea ei, regimente din armata din Răsăritul îndepărtat.

Ceilalți prizonieri stăteau mai la o parte. Iși dădeau oare seama, ce se petrecuse în fața ochilor lor? Nu se apărasere ei cât putuseră mai bine? Nu șezuseră bine ascunși în găurile lor? Nu fuseseră mai mulți la număr decât Germanii? Atunci de ce fuseseră zdrobiți, prinși? Se observa bine: mintea nu-i mai ajuta să înțeleagă.

Infanteristul german numără acum nepăsător prizonierii. Erău mai mulți decât socotiseră Germanii când porniseră la asalt. Morții din gropi nu se mai numărau...

Cinci oameni au murit înăbușiți de mustul care fierbea. O întâmplare curioasă s'a petrecut într'un orașel din Italia. Proprietarul unei mari pivnițe de vinuri nu mai venia din beciul unde fierbea mustul. Un prieten al său a coborât să-l caute. N'a mai venit nici el și atunci fiul, soția și fica sa au coborât pe rând să-l caute în pivniță. Au murit însă cu toții înăbușiți de gazele ce ieșiau din butoaiele, unde fierbea mustul. Târziu apoi au fost găsiți de locuitorii satului, morți în pivniță.

copilărie se împlinise

— Tăticule, când voi fi și eu mare, îmi vei da și mie o pușcă?

— Firește! Dar ce vei face tu cu pușca?

— Voi împușca un... lup?

— Și mai ce?

— Și... pe balaurul acela cu șapte capete, despre care ne-ai povestit d-ta.

Tatăl său era mort de mult. Na mai putea să-i dea pușca dorită în visurile lui senine de copil. Dar această armă i-a dat-o Maresalul desrobitor, care l-a trimis să răpună, împreună cu alți camarazi, pe balaurul cu șapte capete.

Văduva părea acum o umbră. Din cei dragi, doi s'au dus de mult... I-a rămas încă unul. Dar cine știe...

Și într'un amurg de vară, sosi la primărie șnunțul că fruntașul T. R. Vasile Măndru a căzut la datorie, în luptele dela Sevastopol. Văduva brigadierului Vasile

Măndru nu mai putea să plângă. Când i-au anunțat moartea băiatului, a rămas o vreme cu privirea pierdută în zare, apoi a rugat o vecină să cheme preotul.

Dupăce primi Sf. Impărtășanie, văduva întrebă în șoapte:

— Părinte, adevărat să fie că sufletele se întâlnesc în viața de dincolo de mormânt?

— Da, lele Ana, — vorbi preotul înduioșat. — În locașurile veșnicelor fericiri, cei dragi sufletului d tale te așteaptă. Acolo nu va mai fi durere, nici întristare, ci viață fără de sfârșit.

Văduva oftă. Pe fața ei slăbită de suferință înflori un zâmbet senin. Iși făcu semnul crucii încet, apoi lăsă mâna să-i cadă alături.

Sufletul ei de văduvă cinstită și mamă duioasă își luă sborul senin spre nebănuitele înălțimi ale lăcașurilor cerești...

Iar în căsuța, care a strălucit cândva în lumină și bucurie, se sălășlui acum un pustiu nemărginit.

Sabin G. Trușla

Despărțire

Foale verde de castani
Chiar acuma sunt trei ani
De când lupta s'a-nceput
Și t'rel veri am petrecut
I-am petrecut pân' la gard
Crezând că ne-om vedea țară
Foale verde de săcără
Și trenu-a sosit în gară
De când în tren s'au sult
Mai rar ne-am mai întâlnit.
Cum l-au dus, l-au echipat
Tot cu dor am așteptat
Că doar vor mai sosl'n sat.
Foale verde ca peunu
Anul patruzeci și unu
Frunzuliță frunză deasă
Venit unu bolnav acasă
A venit la maldă-sa
Că doar boala-l va lăsa
Și văzând că nu-l mai lasă
El așa grăt în casă:
Ia-mă mamă și mă pune
Azi pe carul nost anume
Căci doara-mi va fi mai bine
Frunzuliță de lemn rupt
Ce-a zis maldă-s'a făcut
I-a dus până la gard
L-a așezat pe tren țară

Cu cumnatu-sdu s'a dus
În Alba-Iulia a ajuns
N'a mai mers la cântăne
Făr' la spital pe vecie.
A venit o telegramă
La a lui lubitâ mamă
Vă rog pe toți, veri și vere
Să mă jeliți cu durere!
Asta nu bini s'a sfârșit
Și altă poștă a venit
Dela un alt vâr lubit
Că dușmanii au năvălit
Și în cale l-a întâlnit
Pe peninsula a murit
Tancurile l-au zdrobit
La părinți și la al lui frați
O durere le-a rămas
Să-l jelească pe vecie
Că n' dărat n'o să mai vie.
Foale verde de mohor
Mai aveam un verșor
Singur ca un pușor
Frunzuliță țară deasă
A mai fost lăsat acasă
Pe când s'ar fi veselit
Telegramă l-a venit,
Trimisă foarte urgent
Să plece imediat
Porunca nu a calcat
La datorie a plecat

Lupta dela Stalingrad

Soartea acestui oraș este petreluită. Bolșevicii luptă cu îndârjire pentru a mai păstra încă o parte din acest oraș. In cele din urmă au trebuit înă să părăsească părți însemnate din pozițiile lor. Știrile mai noi sosite din acest front spun, că centrul orașului a fost ocupat, trupele germane și române, ajungând până la râul Volga. Se aude că partea de oraș rămasă necucerită nu va mai fi luată prin asalt ci va fi nimicită cu tunuri grele și foarte grele.

In Ouzuc, trupele germane și aliate înaintează deasemenea, mai multe înălțimi însemnate, fiind ocupate prin lupte grele, corp la corp. Orașul petrolifer Malgobek din ținutul Grozny a fost cucerit de trupele germane.

In celelalte părți ale frontului, bolșevicii atacă cu mare înverșunare, dar au fost oprți de trupele germane și aliate. La Miazănoapte de Caucaz, trupele germane au deschis drumul spre Tuapse. Pe frontul Donului, la Miazănoapte, lângă Leningrad, lacul Ilmen și pe frontul finlandez au fost respinse toate atacurile bolșevicilor.

Schimbări la conducerea armatelor rusești

In armata rusească sunt pe cale să se întâmple unele schimbări însemnate. In fruntea armatelor a fost numit generalul Sapoșnicov. Acest general urmărește să înlocuiască pe toți comisarii politici, cari aveau o însemnătate mare in conducerea armatelor rusești.

Lupte pe sub pământ

Năzdrăvănia această s'a petrecut pe frontul din Răsărit. Sol-

La gara din al nost sat
Et de noi s'a 'ndepărtat
L-a dus Trenul la Abrud
Intre munții din Apus
Frunzuliță de pe soc
A fost cu tata la un loc
După ce-a fost erhitat
El la schiuri a plecat
A mers la schiuri cu Moșii
Pe munții pustii cu codri
Câteva cârți ne-au venit
Nu știm unde s'a oprit
Din cârți am știut așa
Ca plecat la Rusia
Nu știu mai trăiește ori ba
Adio verșorii mei
Dumnezeu știe de el

Compusă de Maria Oltean
I. Vasile din Grebeniș

dații lui Stalin se luptă vitejește. Nu sunt ca soldații de pe vremuri ai țarului Nicolae. In ziua de 5 Octombrie acești soldați au încercat să ajungă in liniile germane, săpându-și drumuri pe sub pământ. Planul lor însă nu le a reușit, căci a fost descoperit de Germani, cari i-au atras in cursă și apoi i au nimicit.

Scrisoarea lui Stalin

Intr'o scrisoare pe care a adresat-o unui gazetar american Stalin, stăpânul Rusiei, se plânge de faptul că Americanii și Englezii nu își țin cuvântul și nu încearcă să facă un front in Apus. Acest front al doilea cum i-se spune, este foarte trebuincios Rușilor, pentru a mai putea să reziste Germanilor. Scrisoarea cu declarațiile lui Stalin, a stârnit discuții mari in parlamentul englez.

Reîntronarea credinței in Rusia

Iată ce spune un mitropolit rus despre lucrul acesta. In timpul bolșevicilor bisericele au fost prigonite într'un chip îngrozitor. Din cele mai multe biserici azi n'a mai rămas nimica. In Rusia, spune acest mitropolit, nu va putea fi reîntronată credința, decât după nimicirea desăvârșită a bolșevismului.

Turburările din India

Cresc pe zi ce merge. Poporul indian ascultă porunca lui Gandhi care a proclamat nesupunerea civilă față de autoritățile engleze. In fabrici, ateliere, oficii sunt in continuu turburări și răscoale. Intre poliție și civili sunt deosemenia ciocniri.

Bulgaria era să fie ocupată de Ruși

Din destăinuirile făcute de un general rus luat prizonier, s'a aflat că guvernul rusesc urmărea să ocupe Bulgaria. Se spune că și Turcia era să fie ocupată de bolșevici.

La Don bolșevicii au fost respinși

Intre ultimele știri venite de pe frontul din Răsărit se spune că, trupele germane, italiene și române au respins toate atacurile bolșevicilor de pe frontul Donului. La Orel, Madyon, Rjev, Volchov și Ladoga situația s'a îndreptat in favorul Germanilor. Deosemenia la miazănoapte, lângă lacul Ilmen și Ladoga au câștigat însemnate poziții bolșevice.

Miniștri bulgari in România

In săptămâna aceasta au sosit in țară, ca oaspeți, doi miniștri bulgari. La sosirea in capitala țării noastre li-s'a făcut miniștrilor bulgari o primire frumoasă. Vizita miniștrilor bulgari este un semn al legăturilor de prietenie dintre România și Bulgaria.

Japonezii au atacat Australia

In vremea din urmă avioanele japoneze au bombardat partea de miazănoapte a Australiei. Apropierea Japonezilor de Australia a făcut pe conducătorii acestei țări să ceară ajutor dela Englezi. Răspunsul le-a fost însă că, vreme de mai multe luni, Englezii nu li vor putea ajuta.

Rusia ducă lipsă de cereale

Se spun că până acum Statele Unite au trimis foarte multe cereale in Rusia. Aceasta arată că Rusia care era grănarul Europei, începe să simtă lipsa cerealelor. De altfel in Rusia se simte și lipsa altor lucruri, a materiilor pentru fabrici, căci cele mai bogate ținuturi i-au fost ocupate de Germani.

Luptele pe apă

In lupte pe apă, in fața Africii de Miazăzi submarinele germane au scufundat 22 vapoare engleze. Alte vapoare engleze au fost scufundate in apele Oceanului Atlantic de Nord și in golful Sfântul Laurențiu.

Pe frontul din Africa au fost puternice atacuri de aviația germană. Germanii au bombardat întăririle dela El Alamein și portul Alexandrie.

Tot in Apus se va hotări

Soartea războiului tot in Apus se va hotări. Răfaiala cea mare dintre Englezi și Germani se va da tot in Apus. Crâncenul război din Răsărit nu este cel care va hotări. După ce acest război se va sfârși, Germanii își vor întoarce din nou toate puterile in spre Apus. Așa scriu unele gazete despre soarta războiului de acum.

Bani de sticlă. Se spune că guvernul american plănuiește să înlocuiască banii de argint și aramă, cu bani fabricați din sticlă. Această măsură se ia pentru economisirea metalului trebuincios la fabricarea armelor.

Pe unde se poartă războiul

— Noua Guinee, insula măncătorilor de oameni —

In Răsăritul îndepărtat, pustirea războiului s'a mutat din Indochina in insulele Oceanului Pacific. Acum se dau lupte îndârjite pentru stăpânirea insulei Noua Guinee. Această insulă este cea mai întinsă dintre toate insulele de pe pământ. Are o suprafață de 831.670 kilometri-pătrați, adică de vreo patru ori cât țara noastră.

Bucata aceasta uriașă de pământ, scaldată de toate părțile de valurile mărilor are auroare bogății, o climă pururea caldă și este udată din belșug de ploii. Din pricina căldurilor și a ploilor mari pământul Noua Guinee este acoperit de păduri uriașe, prin care n'au străbătut încă oameni, de ierburi mari, un adevărat iad verde, prin care foiesc cele mai ciudate animale și păsări.

Locuitorii de pe Noua Guinee sunt in parte sălbatici, vânători de oameni și canibali, adică măncători de oameni. Li-se zice pa-puași adică oameni cu părul creț sau foarte negri.

Noua Guinee sau „Insula canibalilor” cum i-se mai spune, este cheia războiului din apele Oceanului Pacific. Pe acolo duc drumul spre Australia și de aceea se dau atâtea lupte pentru stăpânirea ei.

Noua Caledonie, o insulă franceză pierdută in apele Oceanului Pacific

Furia războiului s'a abătut peste o lume nouă necunoscută încă o lume ca din povești, Noua Caledonie o insulă franceză, din pustul Oceanului Pacific. Insula este așezată într'o climă caldă, fără ierni, cu ploii uriașe și furtuni nimicitoare.

Păseri și animale trăiesc puține pe această insulă. Mai curioasă este paserea lătrătoare, care are un strigăt asemănător cu lătratul unui câine.

O dinioară insula aceasta era locul unde guvernul francez trimitea pușcărișii și osândiții loc de surghion, un fel de închisoare uriașă. Cu vremea au început însă ca să vină acolo oameni cinștiți. Locuitorii bășiniși se numesc Canaci și sunt oameni negri, aproape sălbatici. Trăiesc in colibe făcute din trunchiuri și scoarțe de copaci fără ferestre, numai cu o mică mică, așa că de departe casa canacaui se aseamănă cu un stup uriaș.

Spre această lume ca de basme, unde civilizația și lumina Europei n'a pătruns încă, s'a abătut războiul de azi.

Părerea unui învățător despre gazetele creștine

Publicăm aici scrisoarea următoare, care e vrednică să fie citită:

ONORATĂ REDACȚIE,

Malte ziare am citit, căci numărul lor este mare, dar n'am găsit nici unul care să se ocupe de cele sufletești. Toate caută să ne pună la curent cu teatrele, cu operele, cu cinematografele și cu fel de fel de lucruri care au nici o importanță, cari nu ne folosesc aproape la nimic. Dacă le citim, iar de suflet nu vorbesc nimic.

Par'că le-ar fi frică să rezerve numai un colț din paginile lor multe, în cari se scrie câte ceva lucruri după care însetoșează sufletele noastre, lucruri folositoare mântuirii sufletului. Despre aceste lucruri nu vorbesc în întinsele lor pagini, ci numai de lucrurile acestei lumi.

Dar printre atâtea ziare câte am citit, iată că a ajuns prin mâna mea și un ziar adevărat creștinesc, un ziar plin de numărătoare necesar sufletelor noastre, mai ales în aceste zile de grele încercări ce ne apasă zi de zi, când veșnic trebuie să fim treji și să priveghem, după cum ne spune Isus Cristos: „Drept aceea priveghați, căci nu știți ziua, nici ceasul, în care Fiul Omului va veni”. (Mat. 25, 13). Acest ziar este „UNIREA POPORULUI”. Când l-am citit pentru prima dată, (cu ocazia unei concentrări la Blaj), am văzut că se deosebește cu totul de atâtea ziare citite până acum. Nu este ziarul cinematografelor. Nu este ziarul teatrelor. Nu este ziarul modelor, ci este ziarul adevăratului creștin, care ne aduce pe Isus în casele noastre, care ne aduce în fiecare săptămână bucuria sufletei noastre, care în fiecare săptămână vine să ne mângâie prin atâtea lucruri frumoase, cari ne arată calea și adevărul. Pentru aceasta m'am legat atât de mult de acest ziar, de care nu vreau să mă despart, pentru nimic în lume.

Cei ce se ostensesc în fiecare săptămână să ne trimită la casele noastre acest ziar cât mai bogat, și cu cât mai multe învățături, aceștia împlinesc cuvântul lui Isus Cristos care zice: „Tot cel ce mă va mărturisi pe mine înaintea oamenilor, mărturisi-l voi și eu înaintea Tatălui meu care este în ceruri” (Matei 10, 32). Deci datori suntem și noi cetitorii să-l mărturisim pe Isus Cristos și la acei frați ai noștri, la care nu a ajuns acest creștinesc ziar, pentruca, cetindu-l și văzând că este un izvor nesecat de hrană sufletească, să facă să nu lipsească nici din casele lor acest izvor. Avem o datorie sfântă, de a sprijini pe acei ce se ostensesc să răspân-

Știrile săptămânii

Episcopii Hossu și Rusu la Blaj. Sâmbătă, 10 Octombrie, seara aproape de ora 9, au sosit la Blaj, venind cu automobilul Prefecturii județului Cluj-Turda, Preasfințiții episcopi Dr. Iuliu Hossu al Cluj-Gherlei și Dr. Alexandru Rusu al Maramureșului din Baia Mare. În curtea mitropolitană au fost așteptați și primiți de către Capitlul Metropolitan în frunte cu Ilustritatea Sa Dr. Victor Macaveiu, vicar general și prepozit capitular. Preasfințiții au primit Luni (12 Octombrie) în audiență pe toți refugiații din Blaj. A fost o întâlnire cât se poate de duioasă. Preasfințiții vor rămânea în țară vreme de o lună.

Calendarul dela Blaj va apărea și anul acesta în două ediții, una preotească, când în plus un îndreptar bisericesc, iar alta populară. Amândouă edițiile se pot comanda încă de pe acum la Administrația gazetei, ca atunci când va ieși de sub tipar, să se trimită fără întârziere.

Părinții să-și trimită regulat copiii la școală. Ministerul a dat porunca asupra ca părinții să-și trimită regulat copiii la școală. Aceia cari nu-și vor trimite regulat copiii la școală, vor trebui să facă atâtea zile de muncă de folos obștesc, câte a lipsit și copilul lor dela școală.

Mușcat de un câne turbat. Muncitorul tipograf Ioan Crețoiu din Blaj, pe când se întorcea dela Sibiu, în ziua de 12 Octombrie, pe drumul dela gară spre casă a fost atacat de un câne turbat. După o luptă scurtă, în care i-a rupt hainele și i-a pricinuit mai multe răni, cânele a dispărut, fără să se poată afla a cui este.

Cum se va face pomenirea celor doi vlădici ai Blajului, Ioan Inocențiu Micu Clain și Ioan Yancea de Buteasa. Consistorul arhiepiscopal din Blaj a hotărât ca în toamna anului acesta să facă pomenirea sărbătorească a marelui mitropolit Vancea. Serbarea

dească învățăturile lui Isus Cristos prin presă.

Dacă în viața aceasta risipim atâția bani pe lucruri de cari ne-am putea lipsi cu desăvârșire, cade-se a da un ban și pe acel izvor nesecat de învățătură și lumină, care este ziarul „UNIREA POPORULUI” dela Blaj.

CORUȚIU VIOREL,
Inv. refugiat-Năsăud

va avea loc în ziua de 1 Noemvrie. S'a mai hotărât apoi ca să se dea un premiu de 10.000 lei pentru cea mai bună lucrare despre viața marelui mitropolit Vancea. Pomenirea muceicului vlădica Inocențiu Micu Clain se va face la primăvară, în ziua de 3/15 Maiu, într'un cadru mai sărbătorec. Pentru acele serbări se deschidă un concurs de cea mai bună lucrare muzicală, închinată vieții marelui vlădică. Sunt trei premii, unul de 50 000 Lei, altul de 30 000 Lei, iar altul de 20.000 Lei.

Examenle particulare. Inscriserea elevilor la examenle particulare se face între 1 Octombrie și 1 Noemvrie, la școlile cele mai apropiate de județul în care domiciliază elevii.

Comori descoperite într'o mare pădure americană. Un călător mexican a descoperit în mima unei mari păduri din Argentina, o comoară de metale și pietri prețioase ascunse în mormintele vechilor locuitori americani. Se crede că aceste comori sunt vechi de peste 500 ani.

Când începe camuflarea luminilor. Începând cu 11 Octombrie, în întreaga țară camuflarea luminilor se face dela ora 18 30 și până la 6.30 dimineața.

Cum se pot trimite știri prin posta militară radio. Posta militară radio trimite în fiecare zi știri ostașilor cari luptă pe front. Aceia cari vreau să trimită știri soldaților, vor scrie știrea pe o carte postală, arătând și adresa soldatului căruia să i-se trimită știrea și vor trimite cartea postală la București, Posta Militară Radio.

Pentru monumentul lui Iacob Mureșianu am primit dela dl. Gheorghes Cocan dela Ludus Lei 100, iar dela Păr. Ioan Bătăciu din Sângeorgiu de Câmpie Lei 300. Am mai primit dela dl. Va-

sile Hoxa comerciant Sibiu suma de Lei 500 așa că am ajuns la suma de 7250, pe care o avem depusă la Banca Populară „Axente Severu” din Blaj. Pentruca să putem ridica un monument cât de simplu, avem nevoie de cel puțin de 10 ori pe atâția bani, pe cari nădăjduim că-i vom putea aduna dela cetitorii noștri dragi.

A murit împunsă de un bou. Femeia Smaranda Oiaru din comuna Ciocoi, pe când mergea spre casă dela târg din Caracal, s'a apropiat prea tare de boii sâteanului Ștefan Sulger. Boii fiind năvălași, unul din boii a împuns-o cu cornul în pânțec. După câteva ceasuri, nefericita femeie a murit în chinuri mari.

Un tren încărcat cu benzină și dinamită se prăbușește într'o prăpastie. Într'ampara s'a petrecut în America, în ținutul Missouri. Un tren de marfă, încărcat cu benzină și dinamită, s'a prăbușit într'o prăpastie. Prăbușirea a pricinuit un foc puternic în întreaga regiunea.

Englezii nu mai beau. Se știe că Englezii erau mari beutori de wiscky, băutura ce se fabrică din bucate. Mai nou se spune că guvernul englez a oprit să se mai fabrice băuturi din bucate. De acest lucru Englezii sunt tare cătrâniți.

Ingrozitorul omor din Buhoci—Bacău. În comuna Buhoci din Moldova s'a petrecut un groaznic omor, în următoarele împrejurări. Poliția și jandarmeria urmăreau de multă vreme pe ceangăul Istoc, certat cu legea, pentru numeroasele sale tâlhării. Fiind urmărit de aproape, hoțul s'a refugiat în pădurea comunei Buhoci. În clipa când era să fie prins de jandarmi el a scos un revolver, de sub suman, pe care l-a descărcat în pieptul caporalului dela postul de jandarm

Trupele finlandeze atacă
pozițiile sovietice
dintr'o pădure

DOCTORUL SATELOR

Soacră, soacră, poamă acra!!..

— Menopauza și hipertensiunea —

Că soacrele sunt rele, e lucru știut de toată lumea și de când e lumea. Dară nu toată „lumea“ știe, de ce sunt soacrele rele, și nici nu bănuiesc mulți, de ce.

Răutatea la soacre este o stare sufletească a vârstei lor, după cum gingășia este pentru copilași și veselia pentru tineret.

Soacră, soacră poamă acra,
De te ai coace un an ș'o vară,
Tot rămâi acra și amară“.

O spun cu atâta amărăciune — de când e lumea — păcălile nurori; și dreptate au nurorile, că, de fapt, soacrele sunt rele și grele pe capul nurorilor; dară trebuie să știe și nurorile, că și pe umerii soacrelor apasă greu anii vârstei cu „menopauza“ și „hipertensiunea“.

Ce este „menopauza“

Cuvântul de „menopauza“ vine dela cuvintele grecești „men“, care pe limba noastră înseamnă „lună“ și „pausă“ care înseamnă „încetare“, adică încetarea lunară; soacrele nu se mai văd lună de lună, cum se văd femeile în vârsta tinereții, nurorile.

Dumnezeu a lăsat în firea lucrurilor, ca partea femeiească, începând de la 12—16 ani, până

Buhoci. A doua zi tâharul a fost prins de către alți jandarmi, trimiși în urmărirea lui și înaintat la parchet.

Ajutor pentru gazetă. Am primit dela următorii abonați: Jeler Pamfilie Lei 20, D-șoara Berlezi Miți fca D lui Berlezi Guido 100 Lei, Oros Petru din Fetrița Lonea 50 Lei, Pop Greza 150 Lei, Petrița Lonea, Livia Obizoe 100 Lei, Gheorghe Cocan-Luduș Lei 100. Dl Vasile Hoza comerciant Sibiu ne-a trimis 300 Lei ajutor pentru gazetă.

la vârsta de 45—50 de ani, lună de lună — atuncea când nu sunt gravide — să se curețe de sângele rău, așa că o femeie sănătoasă lună de lună, adică tot la 28 zile, „se vede ca femeile“.

Când femeia ajunge la vârsta de 45—50 ani, și nu se mai vede „ca femeile“, adică tocmai la vârsta când ajunge soacră, devine foarte nervoasă și rea. Femeia — soacrele — are valuri de căldură, la față se roșește din când în când; inima îi bate cu putere; simte greutate în burtă; râsuflă parecă mai greu; auzul pare că se tulbură și ei; asudă mult; are acreală în stomac și multora le crește barbă și mustăți, cum adeseori se pot vedea; ba și glasul pare că se schimbă la unele.

O femeie la 45—50 ani, o femeie intrată în „menopauză“, este în vârsta sa critică; de aceea oricât de rea ar fi „soacră“, va fi „soacră, soacră, poamă acra“ că, așa i viața...

Ce este „hipertensiunea“

Hipertensiunea este și ea un necaz al bătrâneții; numai că hipertensiune nu au numai „soacrele“ ci și socrii, ba și oameni mai tineri pot avea.

Sângele omului este pus în mișcare, în trup, de inimă. Inima omului este făcută la fel cu inima animalului, e făcută din acelaș fel de carne, din mușchi în formă de pungă. Când mușchiul, când inima se strânge, împinge sângele din ea cu o anumită putere. Măsurându-se puterea cu care apasă sângele în vine — în artere — împins de inima unui tânăr sănătos, s'a aflat că la aparatul zis „tensiometru“ apasă cu o putere ce aparatul arată la numerii dela 12—14, așa că tensiunea, adică apăsarea sângelui, între 12—14 s'a denumit normală, adică sănătoasă.

Măsurându-se apăsarea sângelui la bătrâni, — cu acelaș aparat, — s'a constatat că bătrâni,

cu toate că au o inimă mai slabă, totuși sângele apasă cu mult mai mult ca la tineri, fie că bătrâni au mai mult sânge — soacrele, — mai ales că ele nu se mai văd ca femeile, fie că bătrâni au „arterioscleroză“ adică vinele — arterele — lor sunt pietrificate, împietrite și nu se întind ca a tinerilor, când vine valul de sânge împins de inimă. De unde apăsarea e mai mare pe pereții vinelor, fiindcă nu se întind, iară, cum sunt și pietrificate, pot plesni ușor, și plesnesc vinele dela cap mai ales, iară omul se alege cu „apoplexie cerebrală“, e lovit de gută, de vânt, sau „șloguit“ cum se zice pe alocurea, ori rămâne mort ca trăsnet din senin. Ar fi deci de dorit, ca fiecare bărbat de peste 40—50 ani și îndeosebi femeile — soacrele —, cari sunt foarte arțăgoase și nu se mai văd „ca femeile“, să-și măsoare tensiunea arterială — apăsarea sângelui în vine, — spre a se păzi din timp de necaz.

Neînțelegerile în familie

Oamenii cu hipertensiune arterială sunt foarte nervoși, ei sunt cât se poate de nerăbdători. Nimeni și nimica nu le este pe plac, au dureri de cap, au amețeli, — vara mai ales, — iară când se apleacă jos și se ridică repede, pare că văd joc de mușchulițe înaintea ochilor, și alte multe necazuri.

Soacrele cu „menopauza“ sunt nervoase, socrii și soacrele cu „hipertensiune“ sunt neînțelegători și foarte supărăcioși, iară tinerii poate sunt neînțelegători la suferința părinților lor, și ca urmare neînțelegerile în familie se țin lanț, așa cum au fost de când s'au pomenit soacrele și nurorile, în certuri și viață s'abă.

Familia este totul într'un stat, într'un neam. Dela buna înțelegere în familie atârână viitorul unei nații. Că o soacră rea, care zi de zi își „muștruluieste“ nora, mlădiță tânără luată din casa părinților săi, prin traiu rău, o duce pe calea tuberculozei, cum atâtea cazuri s'au văzut, mai ales dacă nora are copii, și e pusă la munci istovitoare, traiu rău și necazuri.

Soacră rea nimicește nora ti nerică. Dară și tinerii neînțelegători pot grăbi sfârșitul părinților lor, când, în loc să-i dea vorbă bună, ori îndrumări la medic sau la spital să primească medicamente, să le slobodă sânge — soacrei mai ales — când sunt hipertensivi și să primească îndrumări de a ține dietă, — bătrâni pot fi loviți de apoplexie cerebrală, să moară pe loc, ori ani de zile — din neînțelegere — să cadă la pat, ceace e un mare năcaz pe întreaga familie.

Soacrelor, lecuiți-vă suferința, „menopauza“ și „hipertensiunea“.

că vă este de folos; veți fi mai bune și mai îndurătoare cu nurorile.

Dr. Ioan Frățila

AVIZ

S'a pierdut o dantură, partea de sus, la Blaj, în ziua de 28 Septembrie. Acela care o va afla este rugat s'o predea dlui Ehrman Gheorghe, în Valea-Lungă Nr. 234, primind o recompensă bună. 108 (1—2)

AVIZ

La Școala de Gospodărie din Blaj este vacant postul de pedagogă-casteră. La acest post pot concura licențiate, absolvente de școli de Gospodărie sau alte școli secundare.

Postul este retribuit cu 5300 lei și casă-masă. 109 (1—)

Poșta gazetelor

Bărbian Silo. 8410. Gazeta a fost sistată fiindcă cineva a returnat-o, cu toate că adresa a fost corectată.

Frt I R. Corușu Viorel 11943. Am primit cartea poștală, aveți de achitat pe 1942 suma de 170 Lei.

Cornel Neașcu, 12472 Ne miră faptul că nu primiți gazeta, noi o trimitem în fiecare săptămână.

Morariu Victoria 12492. Ne miră faptul că nu primiți. Noi am trimis-o.

Hafegan Alexă 6957. Am primit banii pentru abonament 200 Lei.

Onișor Gheorghe, 7807. Am primit cartea poștală, am cerut și am găsit că mai aveți pe 1942 suma de 59 Lei.

Nayy Pavel, 12418. Am primit c. p. gazeta Dvoastră, se sîstează. Am căutat la situația Dvs. înainte de cedare și am găsit că aveți de plată pe 1938 Lei 25, pe 1939 Lei 150 și pe 1940 până la 1 Septembrie când a fost cedarea Lei 100. Cei 100 Lei cari i-a plătit părintele în 7 Iulie i-am trecut la abonamentul ginerelui Dvs. Ginerel Dvs. a achitat pe 1942 Lei 200 și pe 1943, Lei 150.

Mărginean Simion, Sibiu, 10540. Am primit c. p. și banii. Sunteți abonați din 1 Iunie 1941 și abonamentul e plătit și pe 1942.

Pr. M. Socaci, Sorocștin. Vă rugăm, când veniți la Blaj, să treceți pe la Administrație pentru unele lămuriri.

Aviz

La Școala de Gospodărie din Blaj sunt vacante un post de servitor și unul de servitoare. Doritorii își vor înainta la școală cererea însoțită de actele următoare:

Estras de naștere. Estras de botez; Certificat de naționalitate, Certificat de sănătate, Certificat de moralitate și Certificat de serviciu.

Postul se poate ocupa imediat.

DIRECȚIUNEA

106 (—1)

Banca Economică și Industrială S. A. Dumbrăveni în Lichidare va vinde prin licitație publică în ziua de 10 Noembrie 1942 ora 15 în localul institutului Imobilele situate în Dumbrăveni Piața Principele Nicolae Nr. 19 și Str. Libertății Nr. 48 (Cl. Dumbrăveni Nr. 588. 633. și 853) cu toate supraedificiile.

Condițiunile de licitație se pot vedea la dl. dr. Rudolf Rösler lichidator, în localul institutului. 107 (1—)

După înfrângerea ultimelor rezistențe dintr'o localitate sovietică tunurile antitanc sunt duse către noi poziții.